

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

До підручника

С. Скворцової, О. Онопрієнко

3 КЛАС

МАТЕМАТИКА

Частина 2

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

$(54 - 54) : 6 = ?$
 $54 - 54 : 6 = ?$

$6 - 5 =$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ ДВОХ ДОБУТКІВ

1 Порівняй величини.

$72 \text{ см} \square 7 \text{ дм}$

$60 \text{ хв} \square 1 \text{ год}$

$2 \text{ дм } 8 \text{ см} \square 28 \text{ см}$

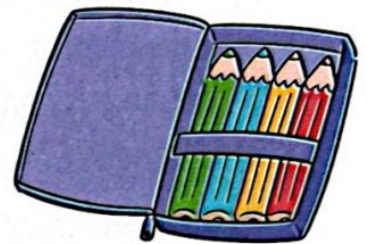
$1 \text{ год } 15 \text{ хв} \square 65 \text{ хв}$

$5 \text{ дм } 3 \text{ см} \square 3 \text{ дм } 5 \text{ см}$

$75 \text{ с} \square 1 \text{ хв } 25 \text{ с}$

2 Розв'яжи задачу. За схемою $\square \cdot \square - \square \cdot \square$ склади й запиши вираз.

Олівці розклали в 4 коробки, по 7 олівців у кожну, і в 5 пеналів, по 9 олівців у кожен. На скільки менше олівців розклали в коробки, ніж у пенали?

Розв'язання

1)

2)

3)

Вираз:

Відповідь:

3 Знайди значення виразів. Поясни, чому відрізняються відповіді у виразах, розміщених у різних стовпчиках.

$60 - 36 : 4 = \square \square$

$(60 - 36) : 4 = \square$

$20 : 5 \cdot 2 = \square$

$20 : (5 \cdot 2) = \square$

$27 : 9 : 3 = \square$

$27 : (9 : 3) = \square$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА КРАТНЕ ПОРІВНЯННЯ ДВОХ ДОБУТКІВ

1 Розгадай ребуси. Відгадки запиши.

2 Прочитай задачу, доповни табличний короткий запис до неї.

Для приготування яблучного пирога мама придбала 4 пачки кориці, по 9 грн кожна, і 3 пачки ванільного цукру, по 2 грн кожна. У скільки разів більша вартість кориці, ніж ванільного цукру?

	Ціна (грн)	Кількість (пачки)	Вартість (грн)
Кориця	☐	☐	? $\curvearrowright$?
Ванільний цукор	☐	☐	? $\curvearrowleft$?

• Запиши дію до кожного запитання.

1) Яка вартість 4 пачок кориці?

2) Яка вартість 3 пачок ванільного цукру?

3) У скільки разів більша вартість кориці, ніж ванільного цукру?

Відповідь:

3

Перевір, чи істинні нерівності. Якщо допущено помилки, виправ їх.

$6 < 18 \text{ на } 12$

$40 > 24 \text{ на } 16$

$36 > 4 \text{ на } 32$

$45 > 9 \text{ у } 5 \text{ разів}$

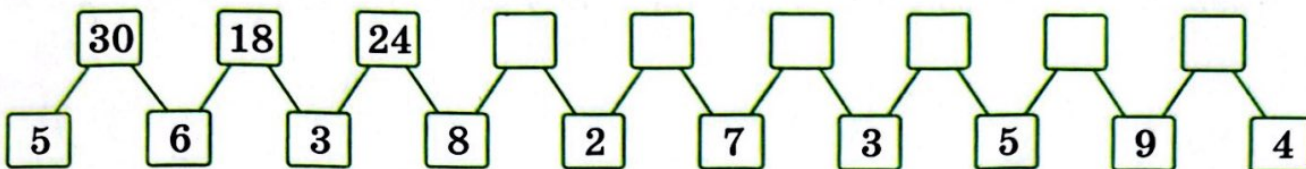
$7 < 21 \text{ у } 2 \text{ рази}$

$5 > 35 \text{ у } 7 \text{ разів}$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

1

Знайди закономірність, за якою записні числа на картках.
Доповни схему.

2

Ознайомся з умовою задачі.

У родині готували вечерю. Мама ліпила вареники 9 хв, по 4 вареники щохвилини, а донька — 3 хв, по 2 вареники щохвилини.

- З'єднай запитання до задачі з виразом, який є її розв'язанням.

Скільки всього вареників зліпили мама й донька?

На скільки більше вареників зліпила мама, ніж донька?

У скільки разів більше вареників зліпила мама, ніж донька?

$$4 \cdot 9 - 2 \cdot 3$$

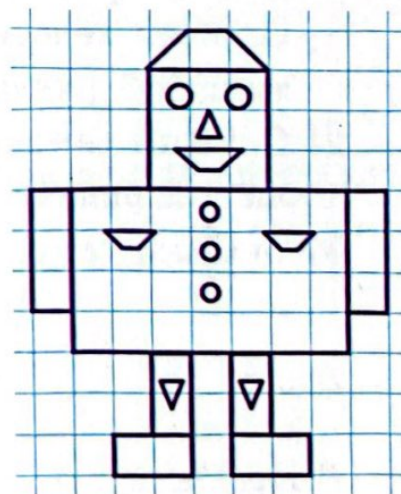
$$(4 \cdot 9) : (2 \cdot 3)$$

$$4 \cdot 9 + 2 \cdot 3$$

3

Обчисли вартість виготовлення такого робота з геометричних фігур. Скористайся таблицею цін на «деталі».

				
1 грн	2 грн	3 грн	4 грн	5 грн

Вираз:

Відповідь:

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

1

Хто першим заб'є гол у матчі між командами «Кубики» та «Колобки»? Розпочни обчислення від гравця з м'ячем. Намалюй стрілкою схему передачі м'яча і дізнайся, у ворота 1 чи у ворота 2 влучить перший м'яч.

$35 - 29 = 48$
 $40 - 29 = 27$
 $6 \cdot 6 = 3$
 $16 + 32 = 28$
 $18 : 9 = 5$
 $90 - 75 = 36$
 $27 : 9 = 6$
 $100 - 99 = 11$
 $4 \cdot 7 = 24$
 $3 \cdot 9 = 15$
 $5 \cdot 4 = 7$
 $3 \cdot 8 = 8$

2

На дитячому майданчику стояло 47 велосипедів і самокатів. Велосипеди розмістили у 3 ряди, по 9 у кожному ряді, а самокати — у 2 ряди, порівну в кожному ряді. Скільки самокатів було розміщено в одному ряді на дитячому майданчику?

- Запиши дію до кожного запитання і склади вираз за схемою:

$(\square - \square \cdot \square) : \square$

- Скільки велосипедів розмістили у 3 рядах?
- Скільки самокатів розмістили у 2 рядах?
- Скільки самокатів в одному ряді?

Handwriting practice lines for the questions above.

Вираз: _____

Відповідь: _____

3

Усно склади обернену задачу. Шуканим зроби число 47. Поміркуй, якого виду задачу ти отримав/отримала.

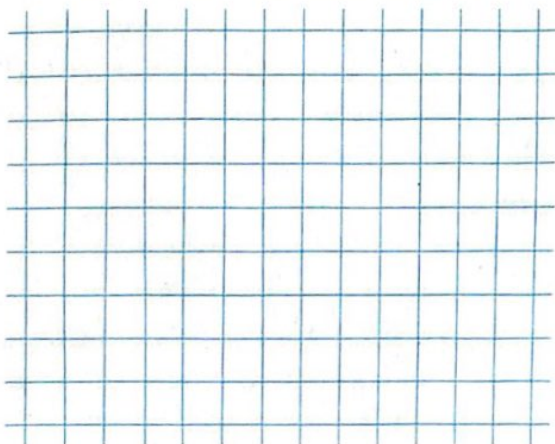

ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

1

Космічний корабель зможе зістикуватися з орбітальною станцією за умови, що розв'язком рівняння буде парне одноцифрове число. Розв'яжи рівняння. У висновку запиши, чи відбулося стикування.

$$64 : b + 43 = 80 - 29$$

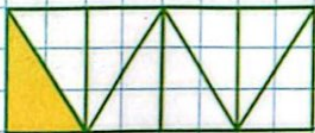

Відповідь:

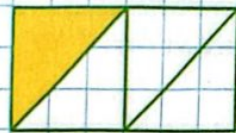
2

Обведи порядковий номер прямокутника синім олівцем, якщо в ньому зафарбована $\frac{1}{6}$ частина, і зеленим олівцем, якщо — $\frac{1}{8}$ частина.

1)

2)

3)

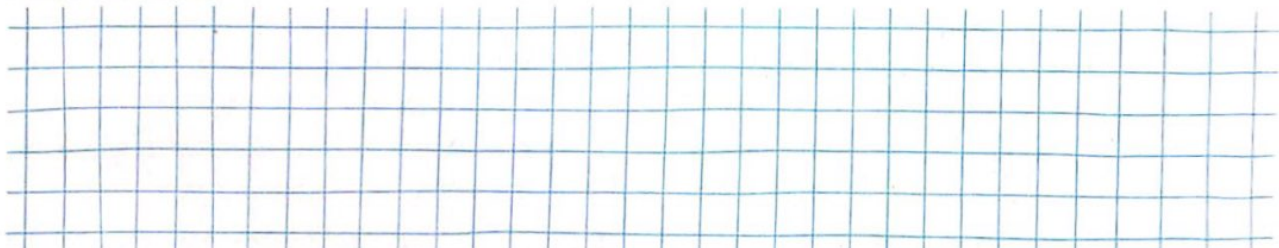

3

Розв'яжи задачу.

Бак автомобіля, місткість якого 60 л, спочатку заповнили на $\frac{1}{3}$ частину, а потім долили ще 18 л бензину. Скільки літрів бензину можна ще долити в бак автомобіля?

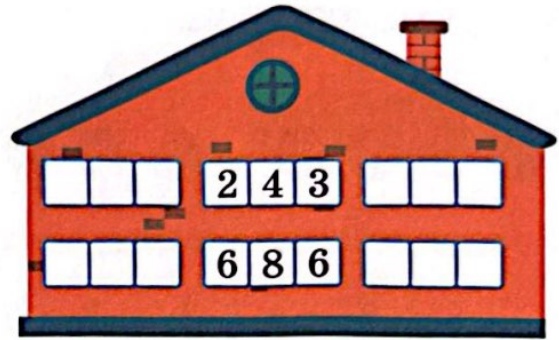
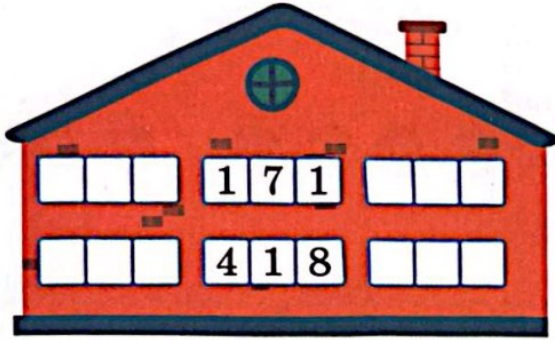
Розв'язання

Відповідь:

ОДЕРЖУЄМО ТИСЯЧУ

1 Запиши «сусідів» поданих чисел.

2 Запиши число, у якому:

7 сот. 2 дес. 1 од. =

8 сот. 3 дес. 6 од. =

6 сот. 4 дес. =

9 сот. 8 од. =

3 Виконай арифметичні дії за зразком.

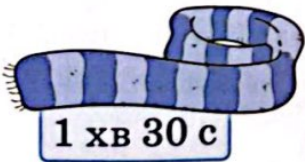
5 сот. + 1 сот. = 6 сот. = 600

9 сот. - 4 сот. = =

8 сот. : 4 = =

2 сот. · 2 = =

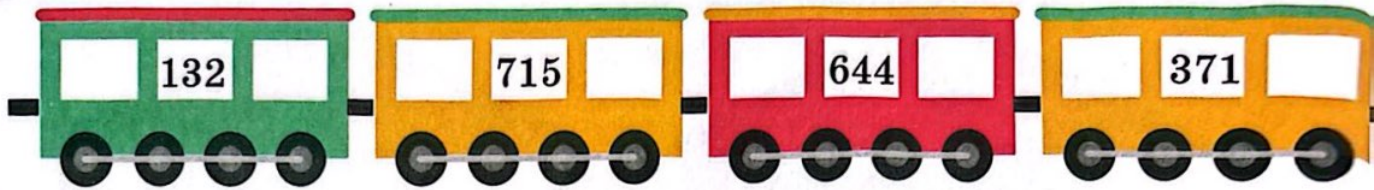
4 Підбери шарф для кожної шапки. Для цього знайди однакові величини, подані в різних одиницях вимірювання. Обведи кожен комплект одним кольором.

ЧИТАЄМО І ЗАПИСУЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА

1 Запиши «сусідів» поданих чисел.

2 Побудуй числову піраміду за зразком.

Зразок.

6	4	2	1	7	2	3	6	7	7	6	4	9	5	8	4	3	9	2	2	6

сотні
десятки
одиниці

3 Допоможи Софійці розкласти числа на розрядні доданки.

258 =	
480 =	
708 =	
537 =	
802 =	
920 =	
654 =	
329 =	

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЧИСЛА НА ОСНОВІ НУМЕРАЦІЇ

1

Упиши пропущені числа.

389, , , 392, 393, , 395, .
 993, , 995, , , , 999, .
 108, 109, , , , , 114, .
 228, 229, , , , 233, , .

2

Запиши числа цифрами.

Вісімсот тридцять сім
 Шістсот вісімдесят
 Дев'ятсот тридцять чотири
 Сто вісімнадцять
 Двісті вісімдесят один
 Триста два

3

Заповни таблиці за зразком.

Число	Сотні	Десятки	Одиниці
345	3	4	5
578			
804			
456			
795			
307			

Сотні	Десятки	Одиниці	Число
1	2	9	129
5	0	6	
2	4	0	
6	0	7	
9	3	8	
7	0	0	

4

Виконай обчислення.

$90 + 40 = \square\square\square$

$720 - 530 = \square\square\square$

$390 - 150 = \square\square\square$

$480 + 470 = \square\square\square$

$270 + 360 = \square\square\square$

$990 - 640 = \square\square\square$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА НА ОСНОВІ НУМЕРАЦІЇ

1 Заміни суми розрядних одиниць числами.

$$500 + 10 + 9 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$300 + 30 + 1 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$900 + 40 + 5 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

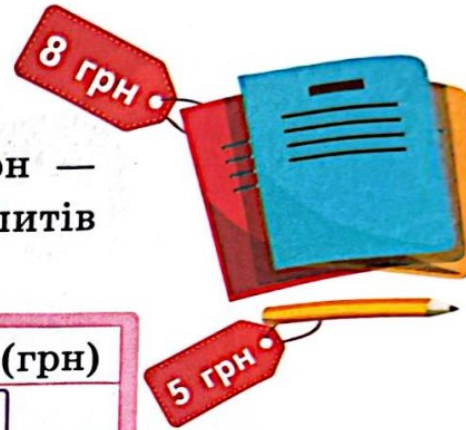
$$400 + 8 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$200 + 90 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$600 + 60 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

2 Доповни короткий запис до задачі, розв'яжи її.

У магазині канцтоварів Андрійко на 24 грн купив зошити, по 8 грн кожен, і на 35 грн — олівці, по 5 грн кожен. Скільки разом зошитів та олівців купив Андрійко?

	Ціна (грн)	Кількість (шт.)	Вартість (грн)
Зошити	<input type="text"/>	} ?	<input type="text"/>
Олівці	<input type="text"/>		<input type="text"/>

Розв'язання

1) _____

2) _____

3) _____

Вираз: _____

Відповідь: _____

3 Знайди значення сум і різниць. Використай прийом укрупнення розрядних одиниць.

$$920 - 250 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$180 + 240 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$600 - 470 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$870 - 360 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$280 + 330 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$350 + 450 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$520 - 300 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

$$130 - 80 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА НА ОСНОВІ НУМЕРАЦІЇ

1 Знайди значення виразів.

$838 - 800 = \square\square$

$400 + 5 = \square\square\square$

$389 - 9 = \square\square\square$

$700 + 8 = \square\square\square$

$670 - 70 = \square\square\square$

$537 - 30 = \square\square\square$

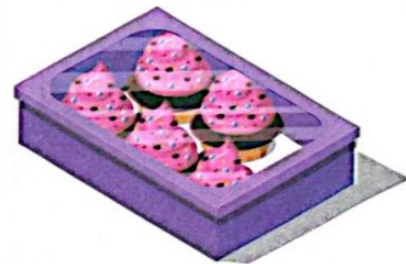
$900 + 20 = \square\square\square$

$200 + 90 + 5 = \square\square\square$

2 Склади задачу про тістечка. Скористайся коротким записом.

	Тістечок в 1 коробці	Кількість коробок	Загальна кількість тістечок
Заварні	5	? } 15	35
Лимонні	?	? }	32

• Обчисли. Запиши пояснення до виразів, складених за умовою задачі.

$35 : 5 =$

$15 - 35 : 5 =$

$32 : (15 - 35 : 5) =$

3 Знайди частину від величини. Запиши відповіді.

$\frac{1}{10}$ від 1 м

$\frac{1}{6}$ від 1 хв

$\frac{1}{3}$ від 1 доби

$\frac{1}{2}$ від 1 см

$\frac{1}{5}$ від 2 дм

$\frac{1}{7}$ від 2 тижнів

$\frac{1}{4}$ від 1 року

$\frac{1}{10}$ від 1 год

ВИЗНАЧАЄМО ЗАГАЛЬНУ КІЛЬКІСТЬ ОДИНИЦЬ РОЗРЯДУ

1 Запиши числа в порядку зростання.

208, 681, 536, 870, 903, 127, 930, 172.

2 Зафарбуй деякі комірки в таблиці 1. Для цього з таблиці 2 дізнайся про кількість розрядних одиниць у шуканих числах та визнач колір за цеглинками © ЛЕГО. Зверни увагу на зразки.

Таблиця 1

599	264	161	141	585	228	464
848	665	887	532	444	362	433
216	521	117	251	323	746	294
113	777	576	511	327	868	657
554	282	893	342	653	275	773
645	969	437	766	949	213	997

Таблиця 2

2 сотні	
4 десятки	
7 одиниць	

3 Допоможи Даринці правильно відповісти на запитання.

Скільки одиниць у числі 198?

Яка загальна кількість одиниць у цьому числі?

Скільки десятків у числі 350?

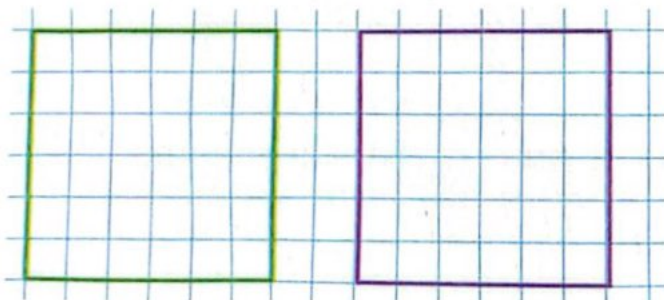
Яка загальна кількість десятків у цьому числі?

Скільки сотень у числі 265?

Яка загальна кількість сотень у цьому числі?

4 Розділи квадрати на чотири рівні частини двома різними способами.

ПОРІВНЮЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА

1 Зроби влучний «кидок». Обчисли, встав пропущені числа.

  + (14 - 9) · 8 = 90

 9 · - 90 = 0

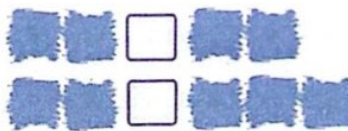
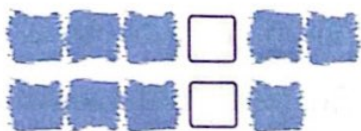
 45 - 6 · 7 + = 41

 60 : 6 : · 3 = 15

2 Склади до поданих чисел такі, у яких цифри будуть записані у зворотному порядку. Запиши в . Порівняй пари чисел за зразком: 125 < 521.

523   705   674   505

3 Поміркуй, чи можна порівняти числа, у яких «стерлися» цифри. Постав знаки > або < там, де це можливо. Поясни.

4 Розв'яжи задачу.

Після проведення вуличних новорічних розваг залишилося 72 хлопавки в 9 однакових коробках і 12 петард у 3 однакових коробках. У скільки разів більше хлопавок, ніж петард, в одній коробці?

Розв'язання

1)

--

2)

--

3)

--

Вираз:

--

Відповідь:

--

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

1

Ознайомся з таблицею.

Число	Одиниці III розряду	Одиниці II розряду	Одиниці I розряду
724	7	2	4

- Склади й запиши числа, що містять:

8 одиниць III розряду, 5 одиниць II розряду,

1 одиницю I розряду

3 одиниці III розряду, 4 одиниці II розряду

5 одиниць III розряду, 5 одиниць I розряду

6 одиниць II розряду, 2 одиниці I розряду

2

Прочитай умову задачі. Склади й запиши дії до кожного запитання.

Маса вишневого варення у п'яти однакових банках 15 кг, а полуничного варення у двох однакових банках — 4 кг.

1) Скільки кілограмів вишневого варення в одній банці?

2) Скільки кілограмів вишневого варення у 7 таких банках?

3) Скільки кілограмів полуничного варення в одній банці?

4) Скільки кілограмів полуничного варення у 9 таких банках?

3

Підкресли значення змінної, яке є розв'язком рівняння $(3 + a) \cdot 7 = 19 + 37$.

$a = 56;$

$a = 5;$

$a = 8.$

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ

1 Обчисли:

$\frac{1}{6}$ від 42;

$\frac{1}{4}$ від 36;

ціле число, якщо $\frac{1}{7}$ його дорівнює 8;

ціле число, якщо $\frac{1}{3}$ його дорівнює 5;

$\frac{1}{10}$ від 80.

Відповіді:

2 З виразу на множення склади й запиши два вирази на ділення.

$7 \cdot 9 = \square \square$

3 Виконай обчислення. Скористайся підказками в першому стовпчику.

$4 \cdot 7 = 28$

$5 \cdot 30 = \square \square \square$

$80 \cdot 7 = \square \square \square$

$40 \cdot 7 = 280$

$240 : 6 = \square \square$

$210 : 30 = \square$

$280 : 7 = 40$

$80 \cdot 2 = \square \square \square$

$6 \cdot 50 = \square \square \square$

$280 : 40 = 7$

$180 : 90 = \square$

$720 : 8 = \square \square$

4 «Пробіжись» уздовж кругових виразів. Обчисли їх, стрілками покажи «маршрут» руху.

$130 - 70 = \square \square$

$240 + 110 = \square \square \square$

$7 \cdot 20 = \square \square \square$

$139 - 9 = \square \square \square$

$140 - 1 = \square \square \square$

$60 : 2 = \square \square$

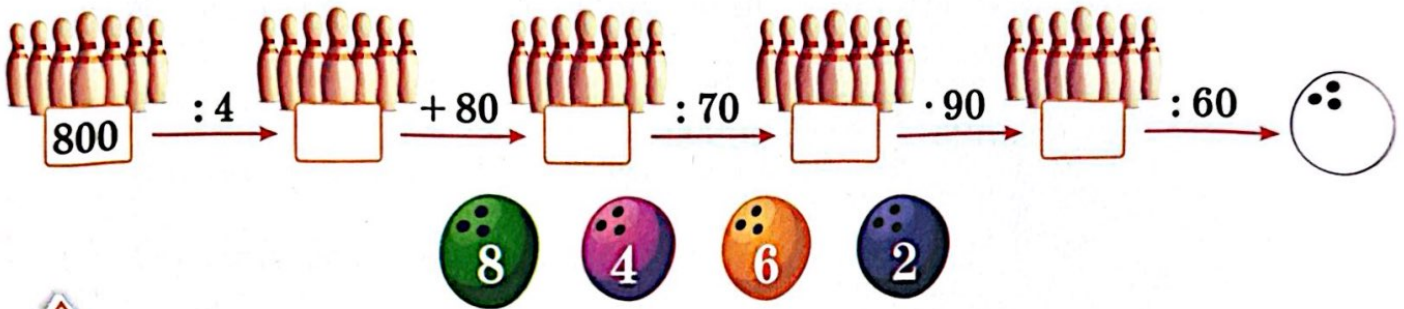
$30 \cdot 8 = \square \square \square$

$350 : 50 = \square$

МНОЖИМО І ДІЛИМО КРУГЛІ ЧИСЛА, ВИКОРИСТОВУЮЧИ ПРИЙОМ УКРУПНЕННЯ РОЗРЯДНИХ ОДИНИЦЬ

1 Обчисли й дізнайся, яка куля зіб'є усі кеглі. Зафарбуй відповідним кольором кружечок у кінці ланцюжка.

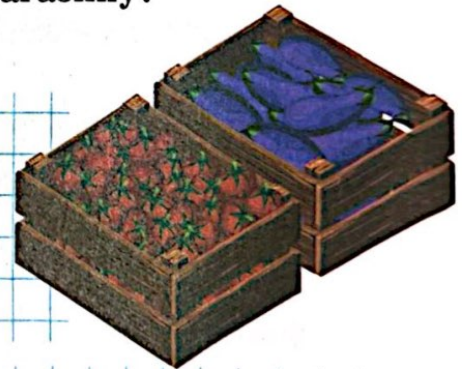

2 Допоможи фермерові відвезти до магазину вирощений урожай. Розв'яжи задачу.

Фермер розклав у ящики 600 кг помідорів, по 10 кг у кожний ящик, і 120 кг баклажанів, по 6 кг у кожний ящик. Скільки всього ящиків з овочами відвіз фермер до магазину?

Розв'язання

Grid for solving the problem:

Відповідь: _____

3 Візьми участь у математичній вікторині. Дай відповіді на запитання, склавши й обчисливши вирази.

1 На скільки добуток чисел 20 і 4 більший за частку цих чисел?

_____

2 У скільки разів частка чисел 80 і 2 менша від їхнього добутку?

_____

3 На скільки найбільше двоцифрове число менше від найменшого трицифрового числа, записаного різними цифрами?

_____

ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ЗАДАЧАМИ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

- 1 Склади задачі про закупівлю нових іграшок для дитячого садка. Заповни таблицю.

Ціна іграшки	Кількість іграшок	Вартість покупки
15 грн	10	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
20 грн	5	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
<input type="text"/> <input type="text"/>	4	80 грн
<input type="text"/> <input type="text"/>	9	270 грн
10 грн	<input type="text"/> <input type="text"/>	300 грн
100 грн	<input type="text"/>	600 грн

- 2 Доповни короткий запис до задачі.

Поліна і Мирослав готують завдання з англійської мови. Поліна за 5 днів переклала 35 речень, порівну кожного дня. Скільки речень підготує за 4 дні Мирослав, якщо щоденно перекладатиме на 1 речення більше, ніж Поліна?

	Речень за 1 день	Кількість днів	Загальна кількість речень
Поліна	?	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
Мирослав	?, на 1 більше	<input type="text"/>	?

- Розв'яжи задачу, скориставшись складеним виразом: $(35 : 5 + 1) \cdot 4$.

Розв'язання

1) _____

2) _____

3) _____

Відповідь: _____

ВИВЧАЄМО ОДИНИЦЮ ВИМІРЮВАННЯ ДОВЖИНИ: 1 КІЛОМЕТР

1

Поміркуй! Розстав знаки $>$, $<$ або $\equiv$ так, щоб отримати істинні рівності чи нерівності.

$1000 \text{ м} \bigcirc 1 \text{ км}$

$1 \text{ км} \bigcirc 110 \text{ м}$

$23 \text{ м} \bigcirc 300 \text{ дм}$

$680 \text{ см} \bigcirc 86 \text{ дм}$

$50 \text{ см} \bigcirc 5 \text{ м}$

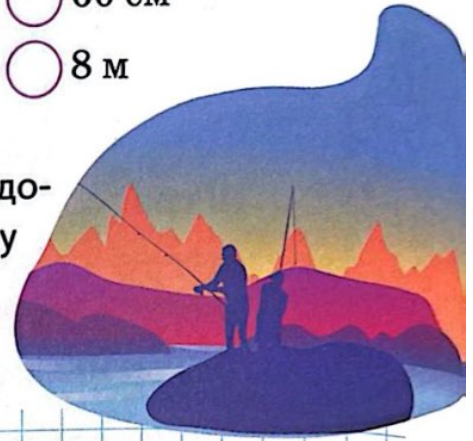
$79 \text{ дм} \bigcirc 7 \text{ м } 9 \text{ дм}$

$620 \text{ мм} \bigcirc 60 \text{ см}$

$843 \text{ см} \bigcirc 8 \text{ м}$

3

Данилко з дідусем рибалили. Збираючись додому, вони розклали 40 спійманих карасів порівну у 5 сіток. Скільки карасів у 3 таких сітках?

Розв'язання

1)

2)

Вираз:

Відповідь:

2

Розв'яжи рівняння.

$42 : y = 240 : 4 : 10$

$m - 140 = 90 \cdot 3 - 110$

ВИВЧАЄМО ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ МАСИ: 1 ГРАМ, 1 ТОННА

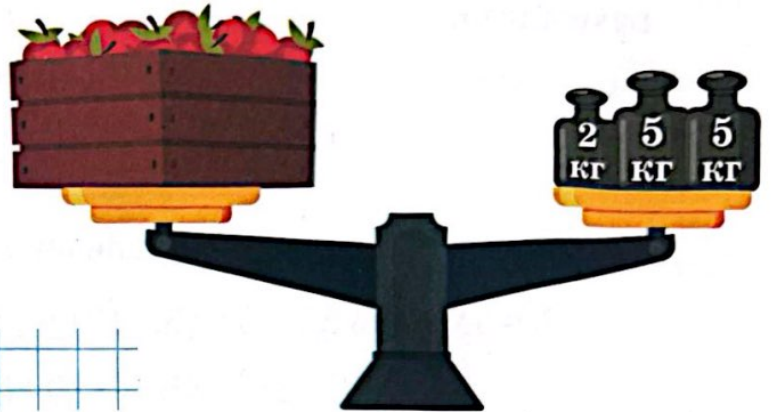
- 1 Знайди масу яблук, якщо порожній ящик важить 4 кг.

Вираз:

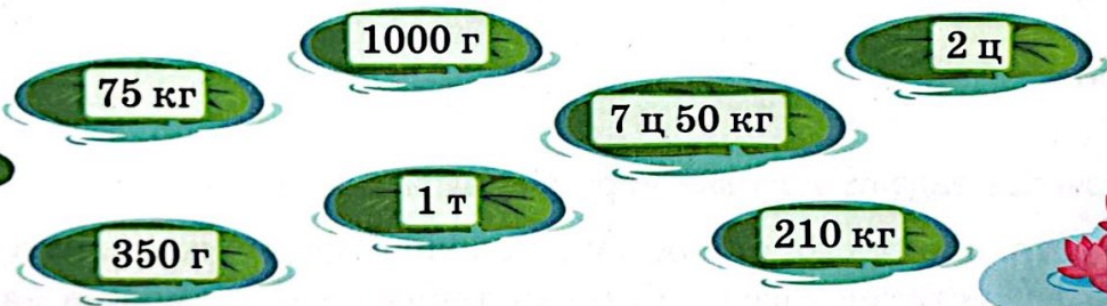
_____

Відповідь:

_____

- 2 Щоб потрапити додому, жабка повинна стрибати по лататтю так, щоб величини змінювалися від меншої до більшої. Покажи потрібний «маршрут» стрілочками.

- 3 Розв'яжи задачу.

Для розучування танцю 18 третьокласниць пошикувалися порівну в 6 рядів. Скільки третьокласниць у 4 таких рядах?

Вираз:

_____

Відповідь:

_____

- 4 Виконай обчислення.

$390 + 420 = \square \square \square$

$510 - 180 = \square \square \square$

$690 - 450 = \square \square \square$

$250 + 650 = \square \square \square$

$110 + 310 = \square \square \square$

$800 - 730 = \square \square$

ВИКОРИСТОВУЄМО ПРИЙОМ ПОСЛІДОВНОГО МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

1 Застосуй правило множення і ділення на 10 і на 100. Запиши отримані результати.

$$\begin{array}{|c|} \hline 5 \\ \hline 7 \\ \hline \end{array} \cdot 10 \rightarrow \begin{array}{|c|} \hline \square \\ \hline \square \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 4 \\ \hline 9 \\ \hline \end{array} \cdot 100 \rightarrow \begin{array}{|c|} \hline \square \\ \hline \square \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 80 \\ \hline 240 \\ \hline \end{array} : 10 \rightarrow \begin{array}{|c|} \hline \square \\ \hline \square \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline 400 \\ \hline 700 \\ \hline \end{array} : 100 \rightarrow \begin{array}{|c|} \hline \square \\ \hline \square \\ \hline \end{array}$$

2 Знайди значення виразів. Запиши за зразком.

Зразок. $7 \cdot 30 = 7 \cdot (3 \cdot 10) = (7 \cdot 3) \cdot 10 = 21 \cdot 10 = 210$

$450 : 50 = 450 : (10 \cdot 5) = (450 : 10) : 5 = 45 : 5 = 9$

$3 \cdot 60 =$

$2 \cdot 400 =$

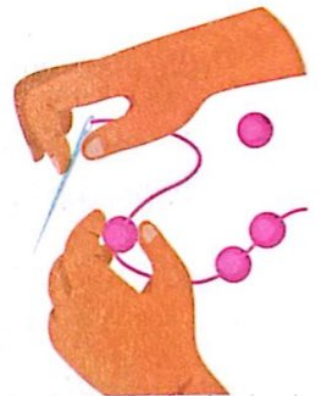
$420 : 70 =$

$810 : 90 =$

3 Прочитай задачу, доповни короткий запис, розв'яжи.

На оздоблення 8 однакових сорочок майстриня використала 480 намистинок бісеру. Скільки таких сорочок можна оздобити, якщо використати 300 намистинок?

На 1 сорочку	Кількість сорочок	Загальна кількість намистинок
Однаково	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	?	<input type="text"/>

Розв'язання

Grid for writing the solution.

Відповідь:

- Усно склади обернену задачу, у якій шуканим числом буде 300.

УЗАГАЛЬНЮЄМО НУМЕРАЦІЮ ТРИЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

1

Допоможи кур'єрові доставити посилки за адресами. Обчисли вирази, з'єднай із відповідями.

$$42 \cdot 10 - 150$$

$$188 - 320 : 4$$

$$880 - 80 - 1$$

$$80 \cdot 8 + 260$$

$$120 - (39 + 51)$$

$$700 + 280 : 70$$

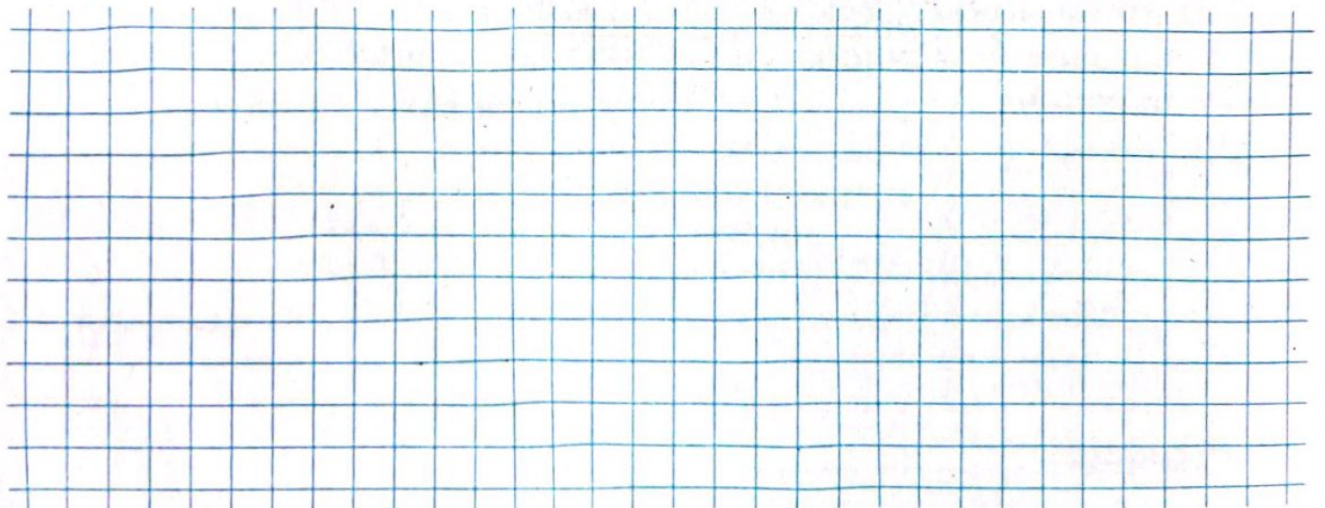
$$140 + 2 \cdot 90$$

2

Розв'яжи рівняння.

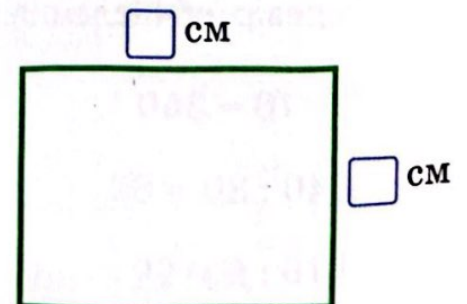
$$410 - m \cdot 6 = 230$$

$$x - 810 : 90 = 60$$

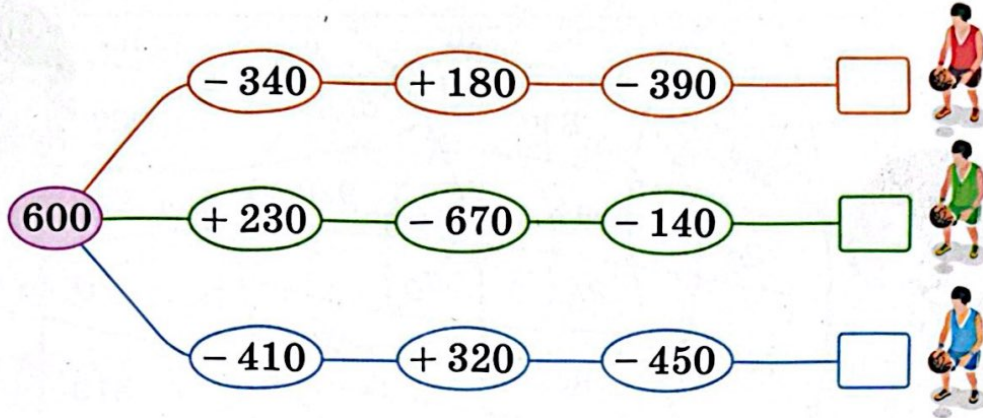
3

Артем із татом збираються на відпочинок до річки, але спочатку хлопчикові потрібно закінчити розпочату справу. Допоможи Артемові обчислити периметр прямокутника.

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО КРУГЛІ ЧИСЛА

- 1 Друзі Ярослав, Максим і Дмитрик змагалися з набивання м'яча. Виконай обчислення, впиши відповіді та дізнайся, хто яке місце посів. Квадратик із результатом переможця зафарбуй синім кольором.

- 2 Поміркуй, на які доданки щоразу розкладали трицифрові числа. Закінчи обчислення.

$$190 + 230 = \square\square\square$$

$$200 + 30$$

$$640 - 360 = \square\square\square$$

$$300 + 60$$

$$190 + 230 = \square\square\square$$

$$10 + 220$$

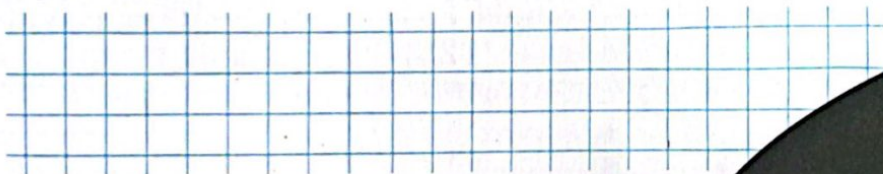
$$640 - 360 = \square\square\square$$

$$340 + 20$$

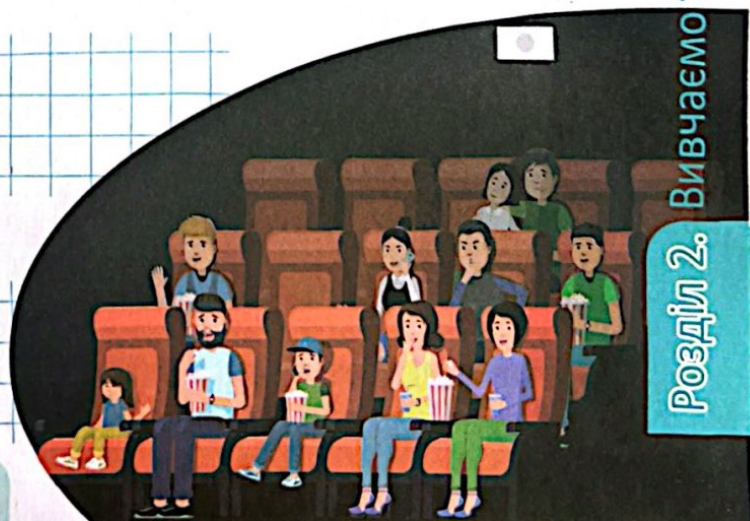
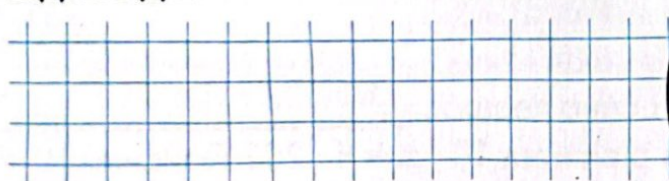
- 3 Розв'яжи задачу.

У 3 однакових залах нового кінотеатру обладнали 210 місць для глядачів. У скількох таких залах можна розмістити 350 місць для глядачів?

Розв'язання

Відповідь:

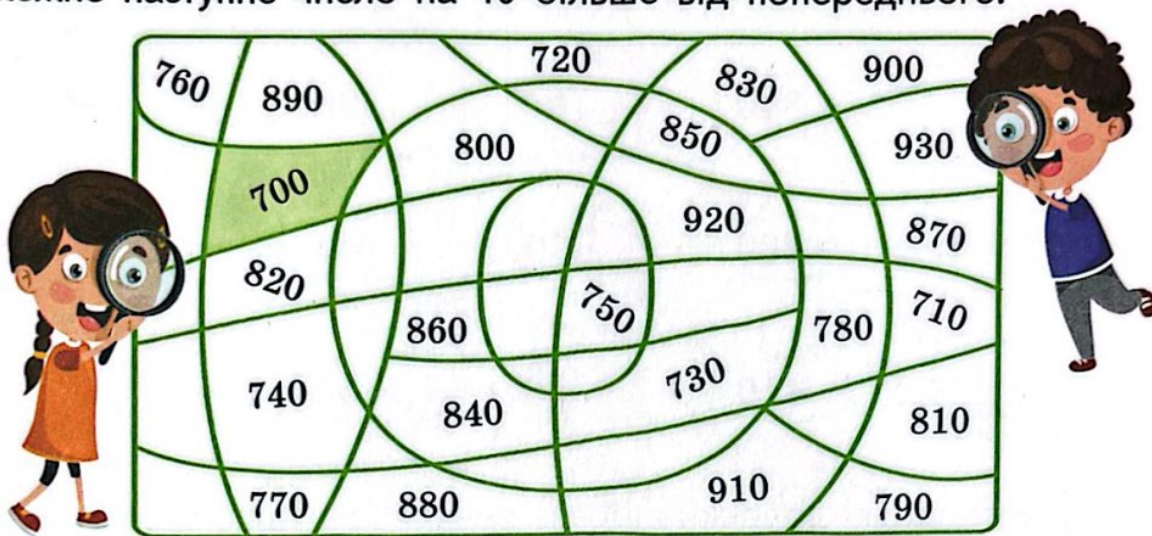

Розділ 2. Вивчаємо трицифрові числа

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

1 Пограй з однокласниками. Влаштуйте «перегони» і визначте, хто найшвидше покаже числа в порядку зростання. Розпочинайте гру із числа 700, кожне наступне число на 10 більше від попереднього.

2 Склади задачі за короткими записами, розв'яжи їх виразами.

1)	Маса 1 ящика	Кількість ящиків	Загальна маса
Полуниця	6 кг	20	Однакова
Черешня	10 кг	?	

Вираз:

Відповідь:

2)	Маса 1 ящика	Кількість ящиків	Загальна маса
Полуниця	6 кг	20	Однакова
Черешня	?	12	

Вираз:

Відповідь:

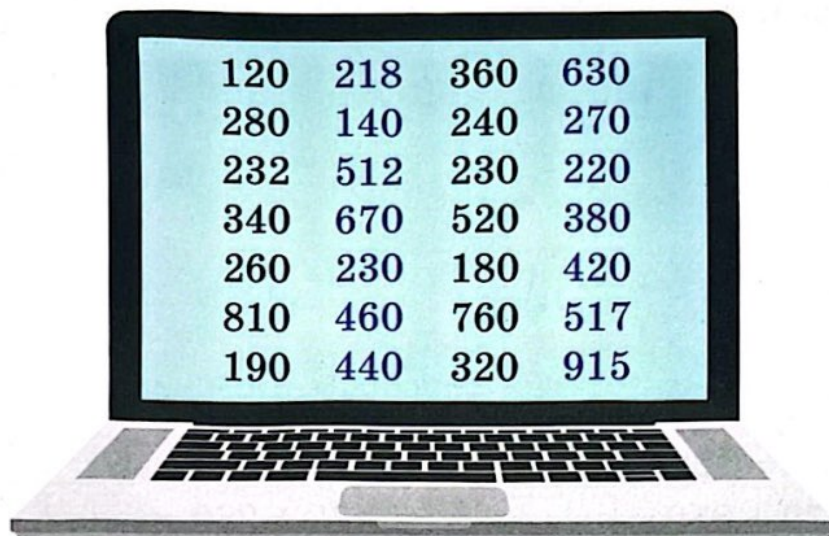
- Напиши, якою є друга задача стосовно першої. _____
- За умовою якої задачі складено рівняння $10 \cdot x = 6 \cdot 20$? Поясни.

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА ПОРОЗРЯДНО

1 Обведи прямокутником числа, сумою яких є кругле число із двома нулями.

2 Обчисли, виконуючи додавання і віднімання порозрядно. Виконай перевірку у другому стовпчику.

$270 + 560 =$

$380 - 190 =$

$460 + 350 =$

$720 - 680 =$

3 Розв'яжи задачу.

Кондитер приготував 8 фруктових десертів, використовуючи для кожного 3 ківі. Скільки фруктових десертів можна приготувати з такої самої кількості апельсинів, якщо на кожен десерт витратити 4 апельсини?

Розв'язання

Відповідь:

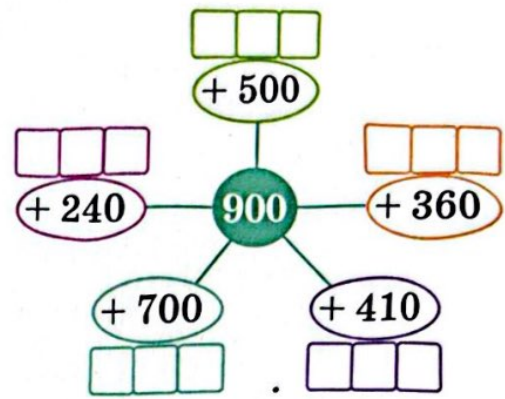
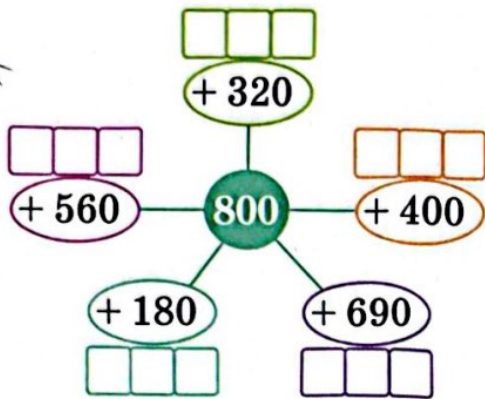

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ТРИЦИФРОВІ ЧИСЛА

1

Допоможи Мурчику виконати обчислення за схемами, щоб якомога швидше дістатися до улюбленого корму.

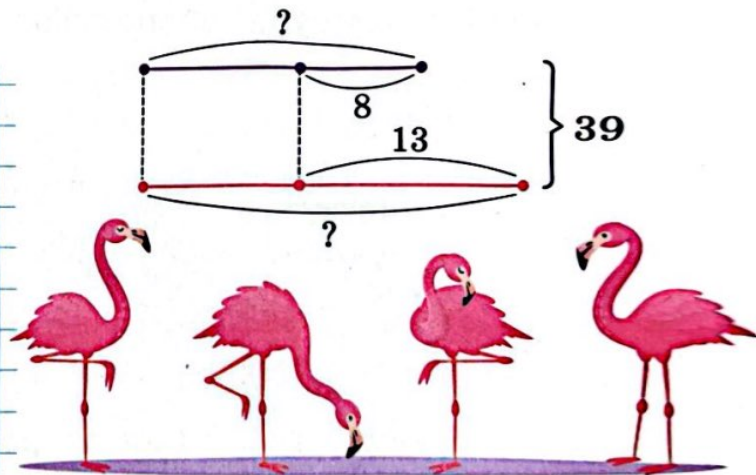
2

Розв'яжи задачу. Скористайся схемою.

Біля двох озер відпочивало 39 фламінго. Коли з першого озера полетіло 8 фламінго, а з другого — 13, то птахів на обох озерах стало порівну. Скільки фламінго було на кожному озері спочатку?

Розв'язання

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

Відповідь:

3

Знайди значення виразів, використовуючи прийом округлення.

$$320 + 490 = 320 + 500 - 10 = 820 - 10 = \square\square\square$$

$$540 + 180 = \square\square\square$$

$$730 - 170 = 730 - 200 + 30 = 530 + 30 = \square\square\square$$

$$550 - 380 = \square\square\square$$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО

1 Знайди значення виразів зі змінною. Заповни таблицю.

a	12	30	21	60	27	90
$290 + a : 3$						
$10 \cdot a - 80$						

2 Юрко мріє стати капітаном корабля. Допоможи йому розв'язати «корабельні» задачі, склавши рівняння за підказками в коротких записах.

1) Круїзний лайнер і військове судно пливли в морі однакову кількість годин. Військове судно пройшло 300 км, долаючи щогодини 50 км. Яку відстань пройшов за цей час лайнер, якщо щогодини він долав 30 км?

	За 1 год (км)	Час (год)	Загальна відстань (км)
Круїзний лайнер	30	$x : 30$	x
Військове судно	50	$300 : 50$	300

Відповідь: _____

2) Річковий трамвайчик із порту до острова Вербовий плыв 3 год, долаючи щогодини 10 км. Повертаючись назад, він долав щогодини 15 км. Скільки годин витратив трамвайчик на дорогу до річкового порту?

	За 1 год (км)	Час (год)	Загальна відстань (км)
До острова Вербовий	10	3	$10 \cdot 3$
До річкового порту	15	x	$15 \cdot x$

Відповідь: _____

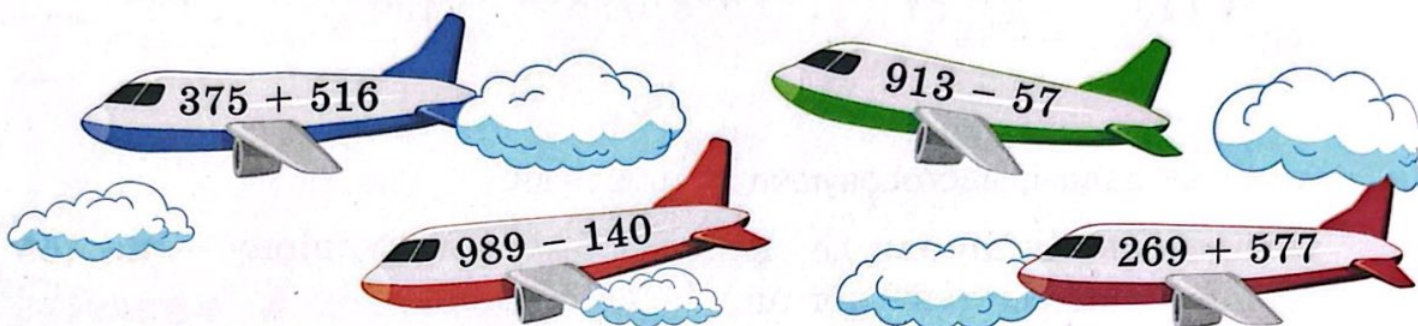

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ

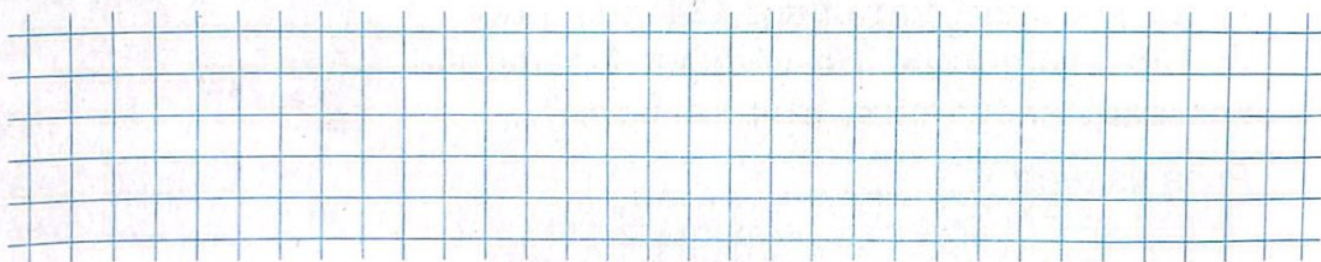
- 1 Для здійснення подорожі родина Назара придбала квитки на рейс 846. Виконай обчислення, знайди потрібний літак і зафарбуй його.

- 2 Підготуйся до вітрильної регати. Розв'яжи задачу.

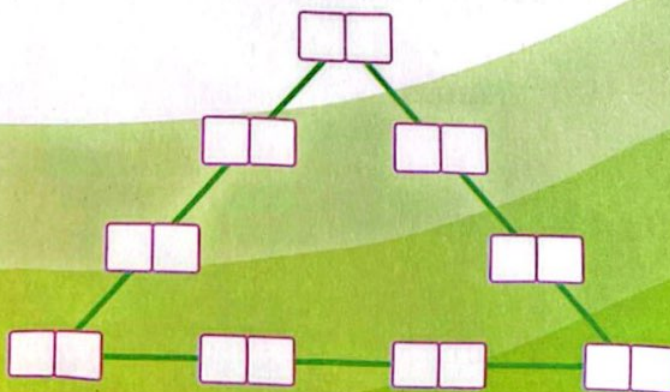
Щоб пошити три вітрила для яхти, витратили 980 м тканини. На пошиття першого і другого вітрил пішло 640 м тканини, а на пошиття другого і третього — 570 м. Скільки метрів тканини окремо було витрачено для пошиття кожного вітрила?

Розв'язання

Відповідь:

- 3 Розстав числа 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 так, щоб сума чисел на кожному боці трикутника дорівнювала 170.

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ. ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

1 Розташуй числа в порядку спадання.

323, 116, 478, 916, 228, 531, 664, 743.

2 Розв'яжи задачу.

Для проведення конкурсу малюнків на асфальті школа на 450 грн замовила 9 коробок кольорової крейди. Скільки коробок білої крейди можна замовити на 250 грн, якщо ціна кольорової і білої крейди однакова?

Розв'язання

Відповідь:

3 Заповни порожні клітинки.

$$\begin{array}{r} 2 \square 0 \\ + \square 6 \square \\ \hline 7 7 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \square 3 \\ + 1 1 5 \\ \hline \square 9 \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \square 5 \\ + \square \square 0 \\ \hline 7 6 \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 7 \square \\ - \square 5 0 \\ \hline 2 \square 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \square 3 \\ - \square 0 2 \\ \hline 3 0 \square \end{array}$$

4 Розв'яжи рівняння.

$$a - 440 = 290$$

$$760 - c = 350$$

Grid for solving equations.

Розділ 2. Вивчаємо трицифрові числа

УЗАГАЛЬНЮЄМО ВИВЧЕНЕ ПРО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

1

Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків.

$857 =$

$348 =$

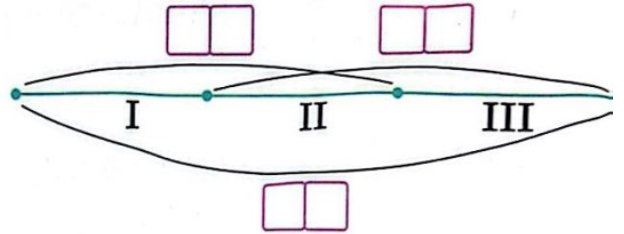
$630 =$

$503 =$

2

Прочитай задачу. Доповни схему до неї, розв'яжи арифметичним методом.

Мирослава придбала 39 м стрічок різного кольору. Жовтого і блакитного кольорів разом було 19 м, а блакитного й синього — 27 м. Скільки метрів стрічки окремо жовтого, блакитного й синього кольорів придбала Мирослава?

Розв'язання

Blank grid for writing the solution.

Відповідь:

Blank line for writing the answer.

3

Розв'яжи рівняння.

$39 : x = 3$

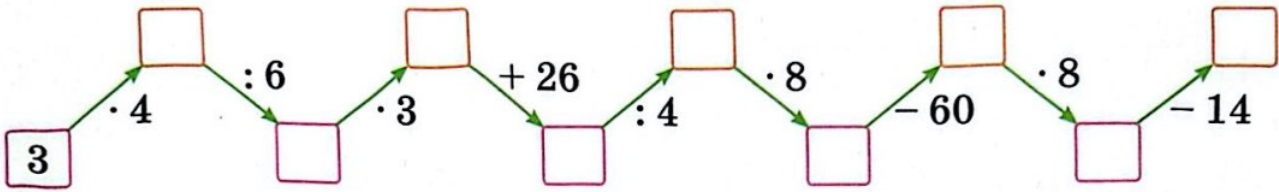
$y \cdot 3 = 3$

$b : 4 = 0$

Blank grid for solving the equations.

ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ДІЛЕННЯМ З ОСТАЧЕЮ

1 Виконай арифметичні дії.

2 Прочитай умову задачі. Запиши відповіді на запитання.

У третьому класі 29 учнів. На уроці фізкультури дітей для гри об'єднали у трійки.

- Скільки дітей класу можна об'єднати у трійки?
- Скільки трійок вийшло?
- Скільки дітей залишилося після поділу?

3 Виконай ділення, записуючи неповну частку й остачу.

$6 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$15 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$17 : 9 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$12 : 8 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$11 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$46 : 5 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$22 : 3 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$19 : 6 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

4 Запиши, які остачі можна отримати при діленні деякого числа на:

7	;
9	;
4	.

5 Устав пропущені числа.

1) 367, 368, , , , 372;

2) 783, 782, , , , 778.

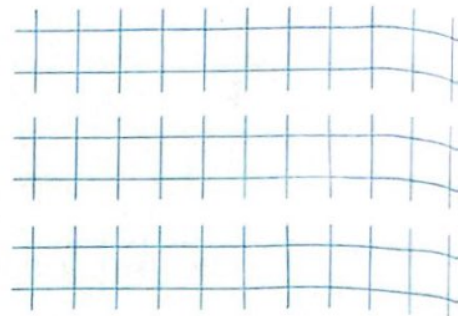
ВИВЧАЄМО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

1 За кожним малюнком склади вираз на ділення з остачею і запиши його.

1) $\square\square\square\square$ $\square\square\square\square$ $\square\square$

2) $\triangle\triangle\triangle$ $\triangle\triangle\triangle$ $\triangle\triangle\triangle$ $\triangle\triangle\triangle$ $\triangle$

3) $\circ\circ\circ\circ$ $\circ\circ\circ\circ$ $\circ\circ\circ\circ$ $\circ\circ\circ$

2 Прочитай умову задачі. Запиши відповіді на запитання.

70 тістечок розклали в коробки, по 8 штук у кожну.

- Яку кількість тістечок розклали в коробки по 8 штук? $\square\square$
- Скільки коробок заповнили тістечками? $\square$
- Скільки тістечок залишилося? $\square$

3 Доповни речення потрібними числами.

- При діленні деякого числа на 6 можна отримати $\square$ різних остач.
- При діленні деякого числа на 10 можна отримати $\square$ різних остач.
- При діленні деякого числа на 19 можна отримати $\square\square$ різних остач.

4 Порівняй.

$$81 - 63 : 9 \cdot 5 \square 47$$

$$29 + 6 \cdot 4 : 3 \square 38$$

$$72 : 9 \cdot 10 \square 90$$

$$100 - 7 \cdot 8 \square 56$$

5 Знайди значення виразів.

$$30 \cdot 3 + 10 - (81 - 9) = \square\square$$

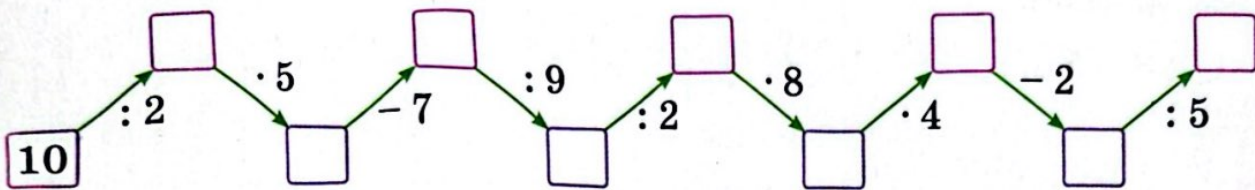
$$63 : 7 + 49 - 32 : 8 \cdot 9 = \square\square$$

$$20 \cdot 4 - 60 + (49 + 7) : 8 = \square\square$$

$$10 \cdot 3 - 20 + (38 - 14) : 6 = \square\square$$

ПЕРЕВІРЯЄМО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

1 Виконай арифметичні дії.

2 Прочитай умову задачі. Запиши відповіді на запитання.

40 кг цукерок розклали в ящики, по 6 кг у кожен.

- Скільки цукерок розклали в ящики по 6 кг?
- Скільки ящиків знадобилося?
- Скільки кілограмів цукерок не розклали в ящики?

3 Виконай ділення з остачею, перевір результати за зразком.

Зразок. $13 : 6 = 2$ (ост. 1) $2 \cdot 6 + 1 = 13$

$21 : 5 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square \square$

$22 : 4 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square \square$

$35 : 6 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square \square$

$6 : 4 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square$

$9 : 5 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square$

$15 : 2 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square \square$

4 Розв'яжи задачу.

На новорічне свято до 18 учнів класу завітали мами, до 12 учнів — тата, а до 3 учнів — і мами, і тата. Скільки учнів навчається в класі?

Вираз:

Відповідь:

УЗАГАЛЬНЮЄМО ВИВЧЕНЕ ПРО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

1

Виконай завдання за зразком. Кожну математичну рівність проілюструй за зразком.

$$17 : 3 = 5 \text{ (ост. 2)}$$

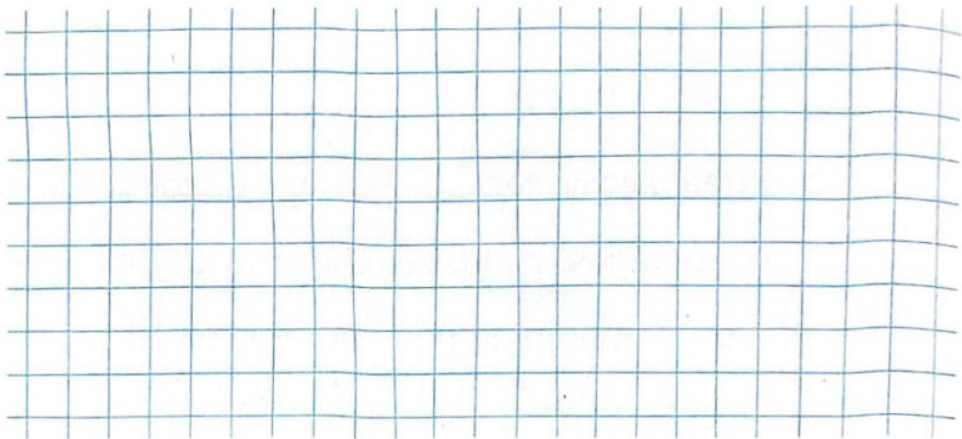
$$9 : 2 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$7 : 3 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$10 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$11 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$12 : 5 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

2

За умовою кожної задачі запиши вираз на ділення з остачею і відповідь.

1) На аеродромі стоїть 20 літаків. Скільки трійок літаків зможе піднятися в повітря одночасно? Скільки літаків при цьому залишиться на землі?

Вираз:

Відповідь:

2) Скільки порцій по 4 млинці вийде, якщо всього спекли 19 млинців? Скільки млинців залишиться?

Вираз:

Відповідь:

3

До кожного діленого добери найменше число, яке ділиться на дільник націло. Запиши за зразком.

Зразок. $42 : 8 = 5 \text{ (ост. 2)}$

$$\begin{array}{r} 40 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$29 : 4 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \square \end{array}$$

$$34 : 8 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$$

$$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \square \end{array}$$

ДОСЛІДЖУЄМО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

1 Допоможи Петрикові знайти і виправити помилки.

$32 : 6 = 5 \text{ (ост. 2)}$

$46 : 7 = 5 \text{ (ост. 11)}$

$73 : 8 = 8 \text{ (ост. 9)}$

$53 : 5 = 9 \text{ (ост. 3)}$

$14 : 5 = 2 \text{ (ост. 1)}$

$37 : 9 = 5 \text{ (ост. 2)}$

$56 : 6 = 9 \text{ (ост. 2)}$

$43 : 8 = 6 \text{ (ост. 5)}$

2 Розв'яжи задачі.

1) Щоб зібрати стілець, необхідно 4 ніжки. Токар виточив 30 ніжок. На скільки стільців цього вистачить? Скільки ніжок будуть зайвими?

Вираз:

Відповідь:

2) У волейбол грають команди по 6 чоловік. На турнір приїхали 25 волейболістів. Скільки команд вийде? Скільки волейболістів будуть запасними?

Вираз:

Відповідь:

3

Виконай ділення з остачею.

$15 : 6 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$36 : 8 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$30 : 7 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$35 : 6 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$20 : 8 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

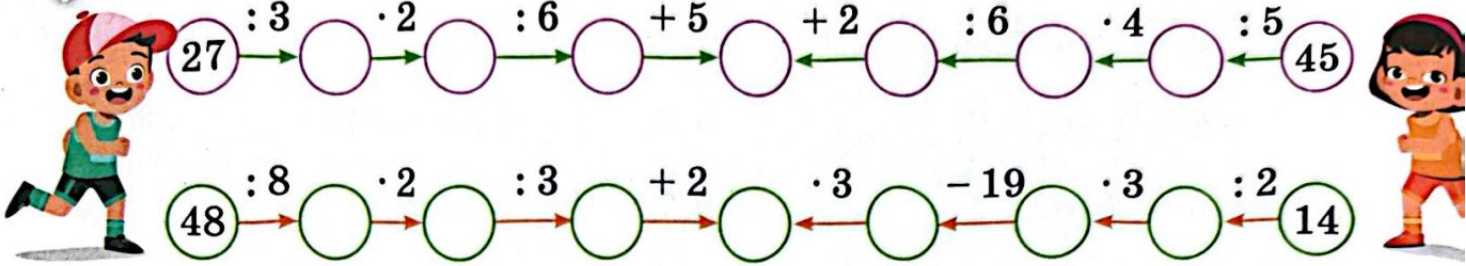
$47 : 9 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

ВИВЧАЄМО ПРАВИЛО МНОЖЕННЯ СУМИ НА ЧИСЛО

1

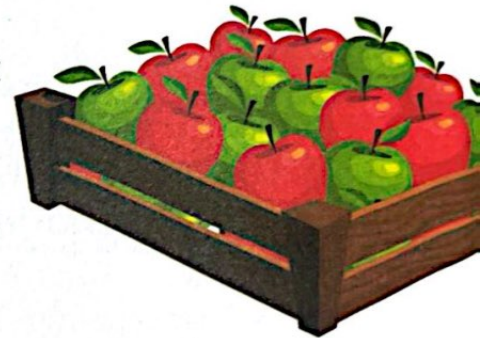
Виконай арифметичні дії у грі «Хто швидше?»

2

Розв'яжи задачу.

До шкільної їдальні привезли 4 ящики яблук, по 6 кг у кожному, і стільки ж ящиків груш, по 5 кг у кожному. Скільки всього кілограмів фруктів привезли до їдальні?

Розв'язання

Grid area for writing the solution.

Відповідь:

3

Під час уроку в лісовій школі дмухнув легкий вітерець і здув числа у рівностях на дошці. Допоможи їх відновити.

$$(9 + 7) \cdot 4 = 9 \cdot \square + 7 \cdot \square$$

$$(8 + 4) \cdot 7 = \square \cdot 7 + \square \cdot 7$$

$$17 \cdot 3 = (9 + 8) \cdot \square$$

$$25 \cdot 2 = (20 + \square) \cdot \square$$

4

Порівняй вирази.

$(6 + 3) \cdot 9$ $6 \cdot 9 + 3 \cdot 9$

$(2 + 8) \cdot 3$ $2 \cdot 3 + 8$

$(7 + 2) \cdot 6$ $9 \cdot 6$

$(9 + 5) \cdot 2$ $(9 - 5) \cdot 2$

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МНОЖЕННЯ ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА НА ОДНОЦИФРОВЕ

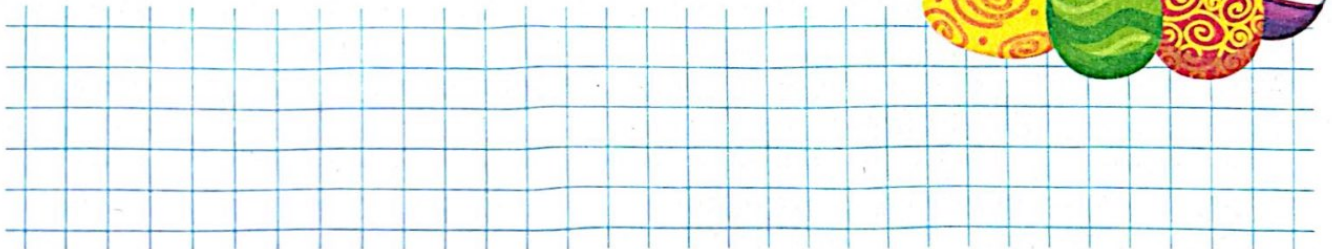
1 Виконай арифметичні дії.

<input type="text"/> $32 \cdot 3$	$6 \cdot 8$ <input type="text"/>	<input type="text"/> $13 \cdot 3$	$4 \cdot 10$ <input type="text"/>
<input type="text"/> $7 \cdot 10$	100 -	$2 \cdot 24$ <input type="text"/>	<input type="text"/> $23 \cdot 2$
<input type="text"/> $80 : 8$	50 +	$14 \cdot 2$ <input type="text"/>	<input type="text"/> $12 \cdot 4$
	$12 \cdot 3$ <input type="text"/>		$72 : 9$ <input type="text"/>

2 Розв'яжи задачу.

У майстерні було 36 заготовок писанок. Одна майстриня розписала $\frac{1}{6}$ всіх писанок, а друга — $\frac{1}{3}$ решти. Скільки писанок розписала друга майстриня?

Розв'язання

Відповідь:

3 Порівняй, не виконуючи обчислень.

$26 \cdot 7$ $(20 + 6) \cdot 7$
 $(10 + 9) \cdot 8$ $10 \cdot 8 + 9 \cdot 8$

$15 \cdot 4$ $14 \cdot 4$
 $84 : 4$ $96 : 4$

4 Знайди значення виразів.

$12 \cdot 3 =$
 $42 \cdot 2 =$
 $8 \cdot 11 =$
 $4 \cdot 16 =$

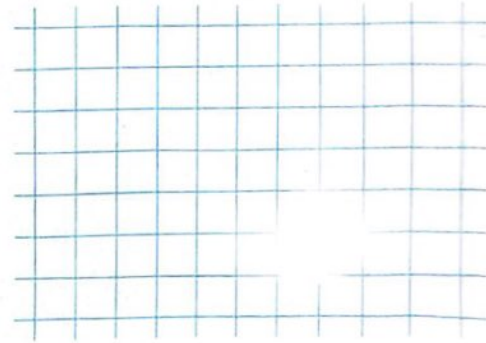
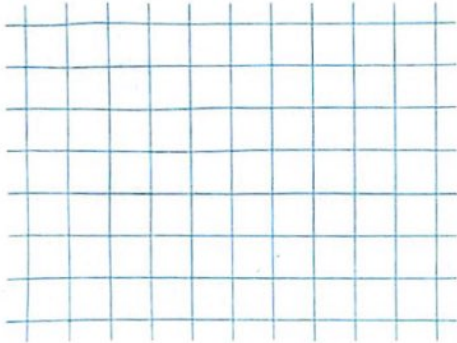
$23 \cdot 3 =$
 $5 \cdot 15 =$
 $34 \cdot 2 =$
 $3 \cdot 48 =$

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МНОЖЕННЯ ТРИЦИФРОВОГО ЧИСЛА НА ОДНОЦИФРОВЕ

1

Допоможи Катрусі розподілити подані числа. Усі парні числа збільш у 2 рази, а всі непарні — збільш у 5 разів. Складені рівності запиши у два стовпчики.

12, 37, 24, 19, 18, 23, 64, 31.

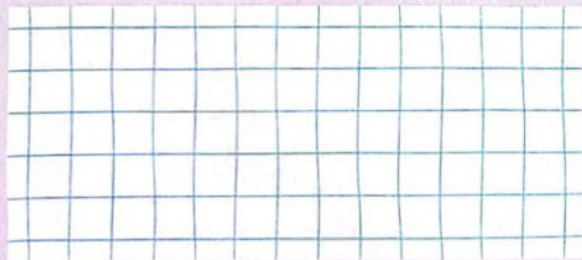
2

Розв'яжи задачу двома способами.

У дитячих спортивних змаганнях брали участь 6 команд. У кожній команді було 12 хлопчиків і 13 дівчаток. Скільки всього дітей брали участь у змаганнях?

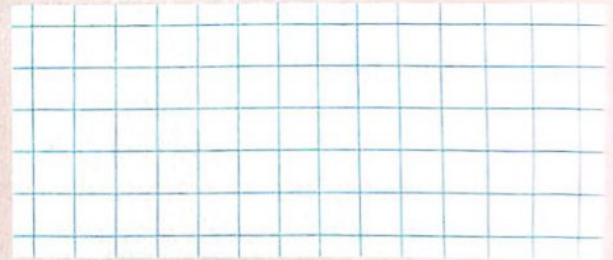
I спосіб

Розв'язання

II спосіб

Розв'язання

Відповідь:

3

Серед чисел 5, 12, 4, 51, 45, 46, 16, 90, 18 підкресли ті, що є розв'язками рівнянь.

$$a : 3 = 15$$

$$68 : b = 17$$

$$c \cdot 6 = 96$$

ВИВЧАЄМО ПРАВИЛО ДІЛЕННЯ СУМИ НА ЧИСЛО

1 Поміркуй, для обчислення яких виразів можна застосувати правило ділення суми на число. Підкресли такі вирази червоним олівцем. Поясни.

$$(36 + 6) : 6$$

$$(34 + 8) : 6$$

$$(10 + 32) : 6$$

$$(24 + 18) : 6$$

2 Знайди значення виразів, застосовуючи правило ділення суми на число. Запиши за зразком.

Зразок. $(64 + 72) : 8 = 64 : 8 + 72 : 8 = 8 + 9 = 17$

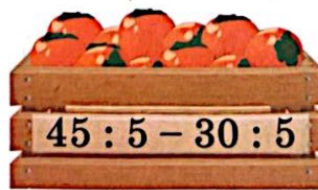
$$(36 + 16) : 4 =$$

$$(54 + 81) : 9 =$$

$$(140 + 70) : 10 =$$

3 Прочитай задачу. Обери вираз, який є її розв'язанням. Обчисли його.

Для відправлення до магазину в ящики розклали 30 кг хурми і 45 кг мандаринів. Скільки разом ящиків із хурмою і мандаринами відправили до магазину, якщо фруктів в одному ящику було 5 кг?

Розв'язання:

Відповідь:

4 Обчисли периметр прямокутника, довжини сторін якого 7 см і 4 см.

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ ДІЛЕННЯ ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА НА ОДНОЦИФРОВЕ

1

Устав пропущені числа, щоб рівності були правильними.

$$5 \cdot 8 + \square = 48$$

$$42 : \square + 13 = 20$$

$$60 - 2 \cdot \square\square = 40$$

$$\square \cdot 8 - 50 = 6$$

$$35 + \square \cdot 5 = 70$$

$$80 - \square \cdot 6 = 50$$

2

Розв'яжи задачу про акваріумних рибок.

Для живого куточка школи купили 16 молінезій і 32 скалярії. Їх випустили в акваріуми, по 8 рибок у кожен. Скільки акваріумів у живому куточку школи?

Розв'язання

Grid area for writing the solution.

Відповідь:

3

Допоможи Мудрій Сові перевірити завдання, яке виконали учні лісової школи. Познач вирази, у яких допущені помилки.

$66 : 3 < 12 \cdot 2$

$69 : 3 < 13 \cdot 2$

$24 \cdot 2 > 96 : 3$

$2 \cdot 15 = 60 : 2$

$32 \cdot 2 > 42 \cdot 2$

$14 \cdot 2 < 33 : 3$

4

З'єднай попарно числа, сума яких дорівнює 100.

54

16

45

87

73

84

27

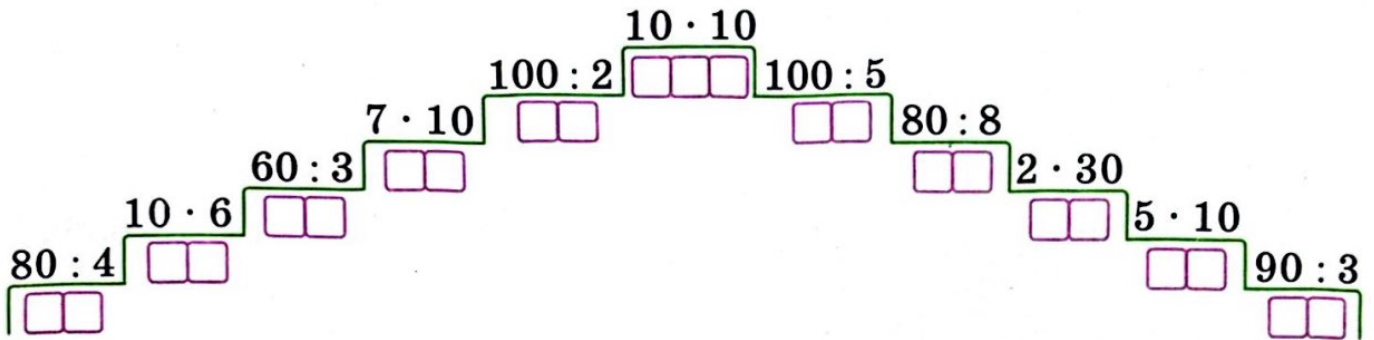
13

55

46

**ДІЛИМО ТРИЦИФРОВЕ ЧИСЛО НА ОДНОЦИФРОВЕ.
РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ. ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ЗАДАЧАМИ
НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ**

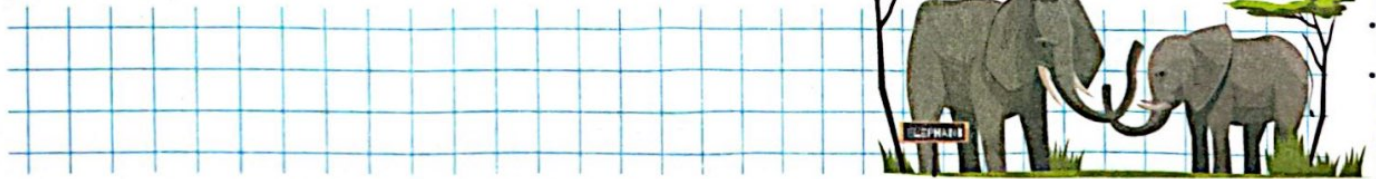
1 «Пробіжись» арифметичними сходами.

2 Розв'яжи задачу.

У зоопарку двом дорослим слонам, крім інших кормів, за 4 дні згодували 32 кг фруктів. Скільки кілограмів фруктів потрібно одному слонові на один день, якщо слони щодня споживають однакову кількість фруктів?

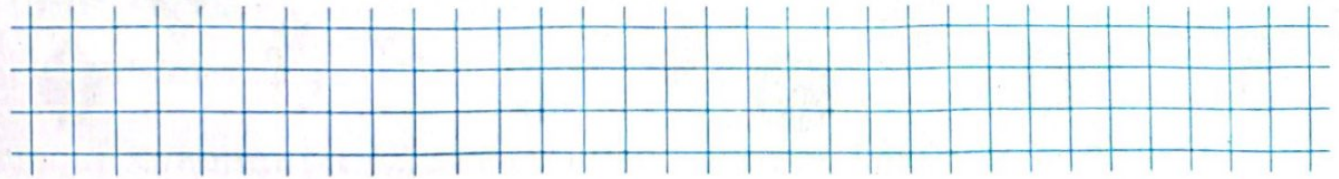
Розв'язання

Відповідь: _____

3 Запиши другий спосіб розв'язання попередньої задачі.

Розв'язання

Відповідь: _____

4 Виконай ділення з остачею, зроби перевірку.

$21 : 5 = \square$ (ост. $\square$)

$31 : 9 = \square$ (ост. $\square$)

$65 : 8 = \square$ (ост. $\square$)

$27 : 4 = \square$ (ост. $\square$)

$44 : 5 = \square$ (ост. $\square$)

$\square \cdot \square + \square = \square$

$\square \cdot \square + \square = \square$

$\square \cdot \square + \square = \square$

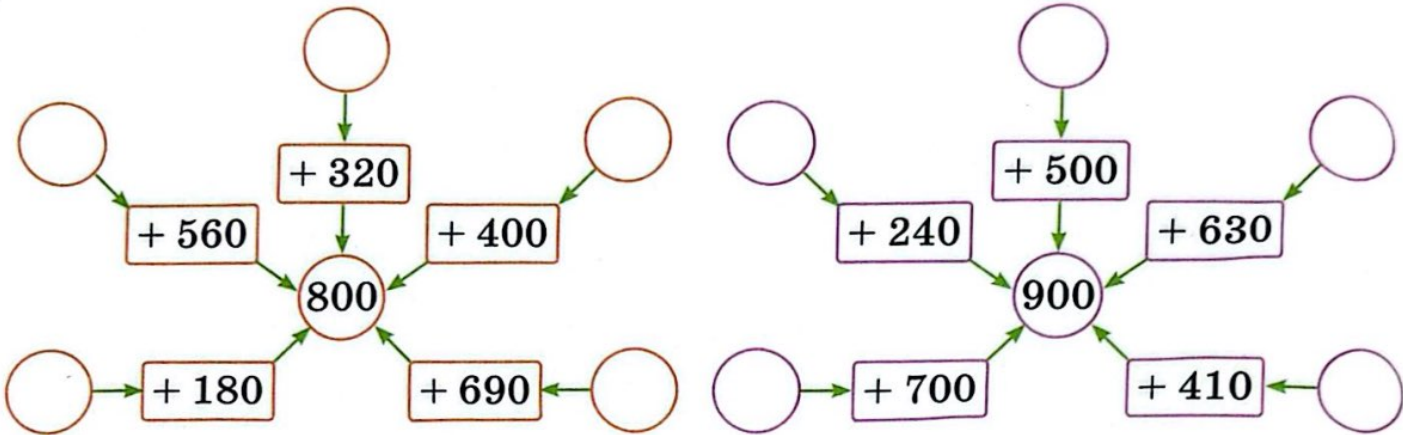
$\square \cdot \square + \square = \square$

$\square \cdot \square + \square = \square$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ. ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

1

Доповни схеми потрібними числами.

2

Розв'яжи задачі. Порівняй їх.

1) П'ять майстрів за 2 години роботи розмалювали 250 ялинкових іграшок. Скільки таких іграшок розмалює один майстер за 1 годину, якщо працюватиме з такою самою продуктивністю?

Розв'язання

Handwritten solution area for problem 1 on a grid background.

Відповідь:

2) Один майстер за 1 годину розмалює 25 ялинкових іграшок. Скільки іграшок розмалюють 5 майстрів за 2 години, якщо працюватимуть із такою самою продуктивністю?

Розв'язання

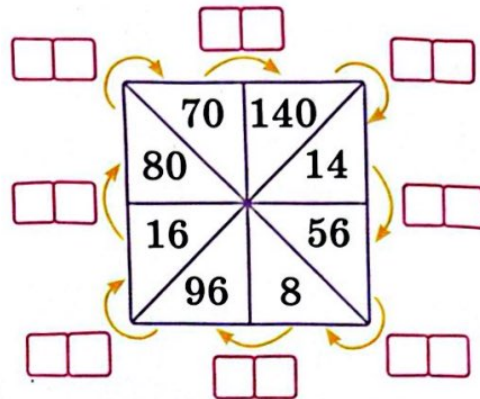
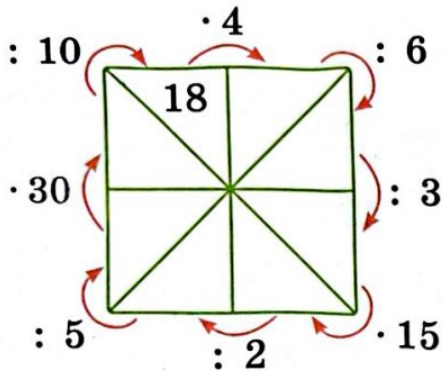
Handwritten solution area for problem 2 on a grid background.

Відповідь:

ВИКОНУЄМО ДІЛЕННЯ КРУГЛОГО ЧИСЛА НА ОДНОЦИФРОВЕ ДВОМА СПОСОБАМИ. ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

1

Устав пропущені числа і знаки арифметичних дій.

2

Знайди частки зручним для тебе способом.

$720 : 6 = \square\square\square$

$650 : 5 = \square\square\square$

$910 : 7 = \square\square\square$

$140 : 2 = \square\square\square$

$390 : 3 = \square\square\square$

$680 : 4 = \square\square\square$

3

Обчисли, використовуючи укрупнення розрядних одиниць.

$450 : 9 = \square\square\square$

$560 : 8 = \square\square\square$

$540 : 2 = \square\square\square$

$810 : 3 = \square\square\square$

$630 : 7 = \square\square\square$

$300 : 6 = \square\square\square$

4

Розв'яжи задачу. За схемою склади й запиши вираз.

Трьом пандам на 2 дні потрібно 54 кг бамбукових стебел. Скільки кілограмів бамбукових стебел знадобиться 5 пандам на 10 днів?

Розв'язання

Grid area for writing the solution.

Вираз: $\square\square : \square : \square \cdot \square \cdot \square\square = \square\square$

Відповідь: _____

Розділ 4. Вивчаємо позатабличні множення і ділення

ВИКОНУЄМО ДІЛЕННЯ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО. ЗНАЙОМИМОСЬ ЗІ СПОСОБОМ ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

1 Виконай ділення на кругле число.

$360 : 30 =$

$480 : 120 =$

$750 : 50 =$

$510 : 170 =$

$520 : 40 =$

$960 : 320 =$

$840 : 70 =$

$390 : 130 =$

2 Порівняй значення часток.

$64 : 16 \square 45 : 15$

$270 : 90 \square 360 : 90$

$72 : 24 \square 75 : 25$

$540 : 60 \square 560 : 70$

$90 : 45 \square 56 : 14$

$810 : 90 \square 320 : 40$

$66 : 33 \square 78 : 39$

$490 : 70 \square 350 : 50$

3 Розв'яжи задачу, склавши вираз.

Двом коровам на 3 дні потрібно 120 кг сіна. Скільки сіна потрібно п'яти коровам на 2 дні?

Вираз:

Відповідь:

4 Розв'яжи рівняння.

$b \cdot 26 = 78$

$69 : d = 23$

ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ЗАДАЧАМИ НА СПІЛЬНУ РОБОТУ

1 Знайди значення виразів і «розклади» морквини в потрібні кошики.

$300 \cdot 3 =$

$500 : 5 =$

$120 \cdot 6 =$

$240 : 4 =$

$160 : 8 =$

$480 : 30 =$

$150 \cdot 2 =$

$160 \cdot 4 =$

2 Розв'яжи задачу.

Один кондитер випікає 80 трубочок із начинкою за 5 год, а другий — 84 трубочки за 6 год. За скільки годин кондитери випечуть 90 трубочок, якщо працюватимуть разом?

Розв'язання

Grid for solving the problem.

Відповідь:

3 Розв'яжи рівняння.

$x : 6 = 90$

$57 : a = 19$

$c \cdot 4 = 72$

Grid for solving the equations.

Розділ 4. Вивчаємо позатабличні множення і ділення

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА СПІЛЬНУ РОБОТУ

1

Підкресли рівняння, які розв'язуються дією множення.

$x \cdot 7 = 42$

$x : 8 = 11$

$90 - c = 45$

$9 + y = 78$

$48 : a = 4$

$d : 6 = 7$

2

Розв'яжи задачі.

1) Один садівник за одну годину висаджує 18 кущів троянд, а інший — 14. За скільки годин вони висадять 96 кущів троянд, якщо працюватимуть разом?

Розв'язання

Handwriting practice lines for the solution to problem 1.

Відповідь:

2) Качка з'їдає 200 г корму за 4 хв, а курка — 90 г за 3 хв. За який час вони разом з'їдять 960 г корму?

Розв'язання

Handwriting practice lines for the solution to problem 2.

Відповідь:

3

Розстав знаки $>$, $<$, $=$.

$2 \text{ дм} \square 12 \text{ см}$

$2 \text{ кг} \square 300 \text{ г}$

$1 \text{ дм} \square 100 \text{ мм}$

$51 \text{ мм} \square 5 \text{ дм}$

$80 \text{ мм} \square 8 \text{ см} 2 \text{ мм}$

$64 \text{ см} \square 6 \text{ дм} 6 \text{ см}$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА СПІЛЬНУ РОБОТУ

1

Посади кожна бабку на свою квіточку. Обчисли вирази, з'єднай комаху з відповідною квіткою.

  $(50 - 49) \cdot (4 \cdot 17)$

$(17 + 37) : 6 \cdot 8$

  $76 : 4 + 96 : 32$

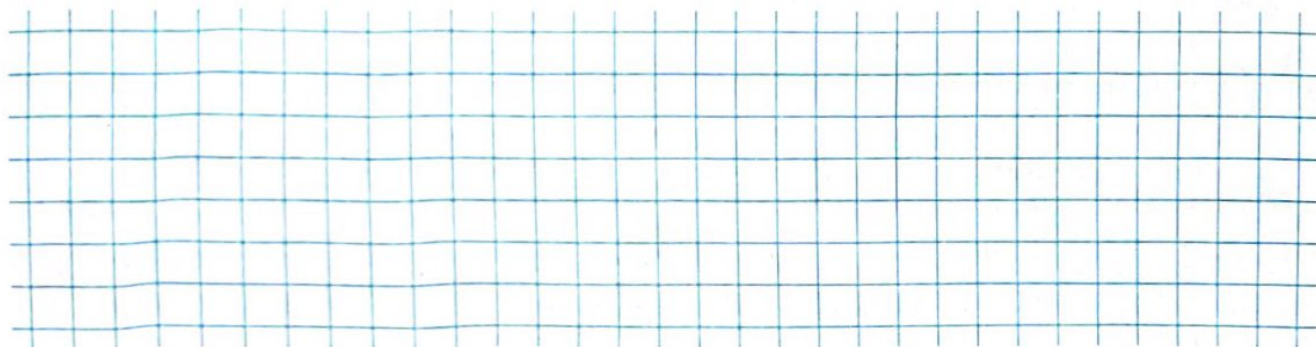
$7 \cdot 14 - 48 : 12$

2

Розв'яжи задачу.

Назар із Катрусею склали пазли до казки «Трое поросят». Назар за 4 хв складає 48 пазлів, а Катруся за 6 хв — 90 пазлів. Скільки пазлів складуть діти за 5 хвилин, якщо діятимуть разом?

Розв'язання

Відповідь: _____

3

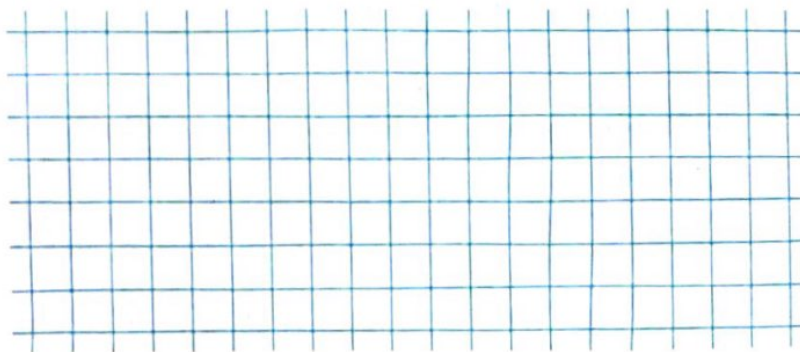
Виконай ділення з остачею, зроби перевірку.

$59 : 8 = \square$ (ост. $\square$)

$22 : 9 = \square$ (ост. $\square$)

$65 : 10 = \square$ (ост. $\square$)

$250 : 60 = \square$ (ост. $\square \square$)

ВИВЧАЄМО ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

1 Знайди разом із Назаром частки методом добору.

$56 : 14 = \square$

$75 : 25 = \square$

$102 : 34 = \square$

$96 : 32 = \square$

$80 : 16 = \square$

$168 : 56 = \square$

2 Приєднайся до веселоців дітей. Розв'яжи задачу.

Єгор і Влада гралися з мильними бульбашками. Єгор за хвилину запускає 23 бульбашки, а Влада — 16 бульбашок. Скільки мильних бульбашок запустять діти за 5 хвилин, якщо робитимуть це разом?

Розв'язання

Blank grid for solving the problem.

Відповідь:

3 Обчисли за зразком, використовуючи прийом послідовного ділення.

Зразок. $81 : 27 = 81 : (9 \cdot 3) = 81 : 9 : 3 = 9 : 3 = 3$

$72 : 24 =$

$56 : 28 =$

$720 : 60 =$

$390 : 30 =$

$840 : 70 =$

4 Запиши усі числа до 30, які діляться на 5, 6, 7, 8, 9.

Blank grid for writing the answer.

**ВИКОНУЄМО ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО ДВОМА СПОСОБАМИ.
ДІЗНАЄМОСЬ ПРО СПОСІБ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ НА 5; 50.**

1

Для обчислення виразів у першому стовпчику застосуй метод добору, а у другому — прийом послідовного ділення.

$102 : 34 = \square$

$42 : 14 = \square$

$85 : 17 = \square$

$63 : 21 = \square$

$116 : 29 = \square$

$810 : 270 = \square$

$104 : 13 = \square$

$720 : 30 = \square\square$

2

Допоможи бабусі на кухні. Розв'яжи задачу.

Бабуся розклала 100 зліплених вареників у пакети для заморозки. 30 вареників вона поклала у великий пакет, а решту — порівну в 5 менших пакетів. Скільки вареників поклала бабуся в один менший пакет?

Розв'язання

Grid for writing the solution.

Відповідь:

Grid for writing the answer.

3

Виконай обчислення раціональним способом. Поясни свої міркування.

$19 \cdot 5 = \square\square$

$700 : 50 = \square\square$

$7 \cdot 50 = \square\square\square$

$800 : 50 = \square\square$

$68 \cdot 5 = \square\square\square$

$280 : 5 = \square\square$

$50 \cdot 8 = \square\square\square$

$600 : 5 = \square\square\square$

4

Запиши значення змінних, за яких рівності будуть істинними.

$78 : 13 + 5 \cdot b = 66$

$39 \cdot 5 - (27 + a) = 108$

$b = \square\square$

$a = \square\square$

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МНОЖЕННЯ НА 11; 101

1 Знайди значення виразів. Зафарбуй відповідні комірки в таблиці.

$300 : 25$

$20 \cdot 17$

$12 \cdot 11$

$80 : 5$

$4 \cdot 101$

10	31	6	606
92	404	17	28
352	507	12	132
340	191	211	16

$140 : 5$

$6 \cdot 101$

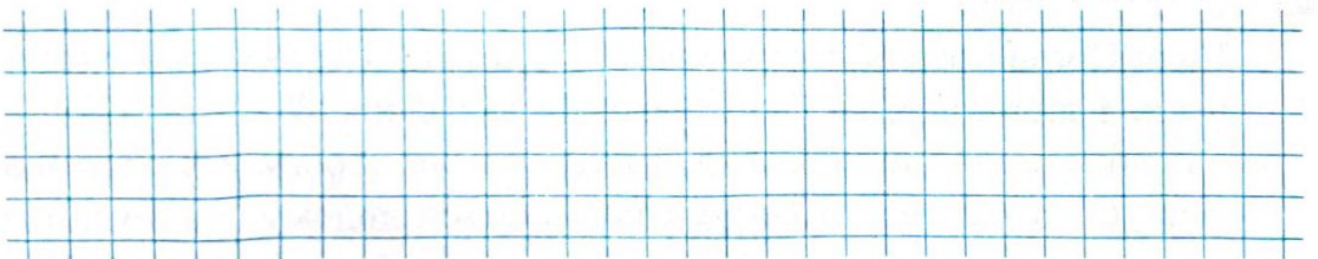
$32 \cdot 11$

$200 : 20$

$150 : 25$

2 Кравчиня з однієї скриньки взяла 70 гудзиків, а з другої — на 30 гудзиків менше. Усі гудзики вона пришила на плащі, по 11 на кожен. На скільки плащів вистачило цих гудзиків?

Розв'язання

Відповідь:

3 Порівняй іменовані числа.

$543 \text{ дм} \square 54 \text{ м}$

$8 \text{ т } 4 \text{ ц} \square 8 \text{ т } 40 \text{ кг}$

$150 \text{ г} \square 15 \text{ кг}$

$3 \text{ м} \square 30 \text{ см}$

$2 \text{ кг } 300 \text{ г} \square 2 \text{ кг } 30 \text{ г}$

$42 \text{ м } 2 \text{ дм} \square 42 \text{ м } 20 \text{ см}$

$4 \text{ кг } 200 \text{ г} \square 420 \text{ г}$

$7 \text{ м } 9 \text{ дм} \square 7 \text{ м } 9 \text{ см}$

МНОЖИМО НА 11; 99. РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ ГЕОМЕТРИЧНОГО ЗМІСТУ

1 Розв'яжи задачу.

Дарина вирізала з паперу три однакові прямокутники зі сторонами 6 см та 2 см і склала з них квадрат. Обчисли периметр отриманого квадрата.

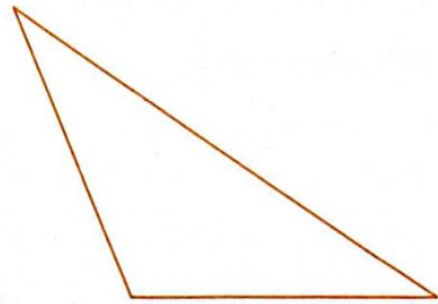
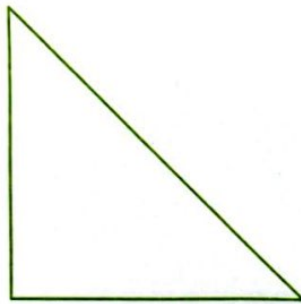
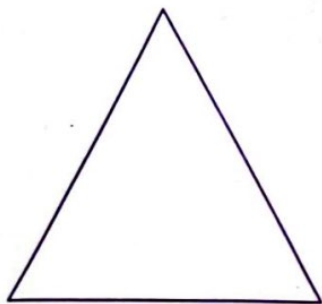
Розв'язання

Відповідь:

2 Розглянь трикутники. Познач вершини прямокутного трикутника буквами ABC , тупокутного — KMN , гострокутного — DOP . Обчисли периметр рівностороннього трикутника.

3 Розв'яжи рівняння.

$$x : (100 - 1) = 7 \cdot 12 : 21$$

$$356 - (19 + b) = 90 : 15$$

